

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”

REZULTATELE MONITORIZĂRII
POSTURILOR DE RADIO ȘI DE TELEVIZIUNE
în luna octombrie 2012

În luna octombrie 2012, au fost monitorizate (de către echipa alcătuită din Blanca Croitor, Adina Dragomirescu, Ana-Maria Iorga Mihail, Carmen Mîrzea Vasile, Isabela Nedelcu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula, coordonator Rodica Zafiu) 12 posturi de televiziune (**TVR 1, TVR 2, Antena 1, Antena 3, Pro TV, Prima TV, B1 TV, Realitatea TV, România TV, OTV, Kanal D și Digi 24**) și un două posturi de radio (**Radio România Actualități și Europa FM**), alese în funcție de audiență, de acoperirea națională, de ponderea emisiunilor informative și de dezbatere și de asumarea unui rol cultural și educativ. În mod firesc, din această etapă de monitorizare lipsesc două posturi TV desființate, TVR Info și TVR Cultural; pentru prima dată, posturile de radio li s-a alocat un număr de ore de monitorizare egal cu cel al posturilor TV.

S-au efectuat 300 de ore de monitorizare și au fost urmărite în primul rând transmisiunile de la orele de vârf, în special emisiunile de știri și debateri. La fel ca în etapele precedente, au fost monitorizate sub aspect lingvistic doar intervențiile verbale și mesajele scrise (titrări, crawluri) pentru care își asumă responsabilitatea redactorii și colaboratorii posturilor respective, nu și secvențele verbale aparținând invitaților în studio. În plus față de etapele de monitorizare anterioare, a fost monitorizată și calitatea limbii folosite în mesajele publicitare.

Rezultatele monitorizării se regăsesc în *tabelele de erori pentru fiecare post monitorizat* (greșelile semnalate sunt însoțite de forma corectă și de explicații) și în *lista de recomandări* (la fel de importante, din punctul nostru de vedere, dar mai greu încadrabile într-o regulă explicită). Erorile elementare, clare, indiscutabile, care pot fi verificate cu ușurință cu ajutorul instrumentelor normative existente (DOOM, gramatici) au fost notate în tabele, în timp ce greșelile mai puțin evidente, mai puțin importante sau în cazul cărora sunt posibile controverse (variante neliterare, variante care, deși nu sunt acceptate de DOOM, sunt înregistrate în DEX, bâlbâieli, repetiții, cacofonii, clișee, inadecvări de registru stilistic) au fost semnalate la capitolul *Recomandări*.

I. GRAFIE, PUNCTUAȚIE, PRONUȚARE

1. Grafie

1.1. În textele scrise pe ecran continuă să apară numeroase **neglijențe de tehno-redactare**, între care lipsa semnelor diacritice continuă să aibă o pondere foarte mare: „Bals” (Antena 1, 15.X); „Domna asistenta” (Antena 1, 18.X); „înainte să vă spuna” (Antena 1, 18.X); „se înregisdtrează” (B1 TV, 5.X); „orele 11.00 si 13.00” (B1 TV, 29.X); „Pe **dealtă** parte” (TVR 2, 6.X); „Tîrgu Mure°”, „Bra°ov” (TVR 2, 22.X); „se întămplă mâine” (TVR 2, 22.X); „cutia, o șansa la viață” (Prima TV, 7.X); „bărbatii au un rol esential în existența noastră” (Prima TV, 7.X); „atunci găsim împlinirea” (Prima TV, 21.X); „Duel se senzație”, „care e lăsată aici”, „azi nopate” (Kanal D, 1.X); „dolodora de bani” (Kanal D, 2.X); „faceti miscare cel puțin...”; „Eu nu am pus mana

pe un fotbalist...”, „chiar dacă nu e bună”, „nu îi găsesc foarte des” (Kanal D, 3.X); „asistenele” (Kanal D, 4.X); „câștigă 5000 de euro” (Kanal D, 5.X); „pentru pronografie infantilă” (OTV, 24.X); „un general al forțelor aeriene” (OTV, 31.X); „de la început” (Pro TV, 1.X); „echipa națională a Muntenegrului” (Pro TV, 5.X); „comis aseara” (Pro TV, 8.X); „Fii atent cu a ars radiatorul” (24.X); „fiind chemat astăzi să dea explicații **Comisariatul Județean**” (Pro TV, 30.X); „Ponta a **ordona** subalternilor săi...” (Realitatea TV, 1.X); „neuroghirurg” (Realitatea TV, 10.X); „încee să plouă” (Realitatea TV, 15.X); „un pericol pentru **Republicii** Moldova” (Realitatea TV, 23.X); „O **FEMIEIE** FACE CARIERĂ” (Antena 3, 21.X); „păreră favorabilă” (Antena 3, 21.X); „comandant Poliția Locală sector 4” (TVR 1, 4.X).

Destul de rar, am înregistrat neglijențe care privesc norme ortografice mai recente (scrierea cu *â* și scrierea pronumelor și a adjectivelor negative *niciun*, *nicio* etc.): „Țirgu Mureș”, „Prima înfrîngere a clujenilor” (TVR 2, 29.X); „cuvînt” (TVR 1, 26.X); „Absolut **nici o** declarație!” (Kanal D, 9.X).

1.2. Și în această etapă de monitorizare, au reapărut **greșelile grave, elementare, de grafie**, slab reprezentate în etapele precedente.

Cele mai multe privesc scrierea cu *i*, *ii*, *iii* la finală de cuvânt sau în interiorul cuvântului:

- „prin diverse **ceremoni**” (Prima TV, 21.X) – corect: *ceremonii*;
- „în cadrul acestor **ceremoni**” (Prima TV, 21.X) – corect: *ceremonii*;
- „I-am pregătit două petreceri, una la grădi și una după grădi, cu **prieten**” (Antena 1, 17.X) – corect: *prietenii*;
- „Românii s-au bătut cu **portocalii**, în seara asta poate ne luăm noi revanșa” (Realitatea TV, 17.X) – corect: *portocaliii*;
- „de a le **înveselii** sufletele” (Kanal D, 2.X) – corect: *înveseli*;
- „sau pentru **familile** lor” (Prima TV, 21.X) – corect: *familiiile*.

Într-un singur caz am înregistrat scrierea greșită a formei de indicativ prezent a verbului *a crea*:

- „dorințele noastre ne **crează** suferință” (Prima TV, 21.X) – corect: *creează*.

1.3. Folosirea cratimei pune, în continuare, destul de multe probleme.

Cele mai multe greșeli privesc scrierea substantivelor compuse cu *șef* și cu *prim*:

- „**comisar șef**” (Antena 1, 10.X; Pro TV, 19.X; Realitatea TV, 4.X); „noul șef la IPJ Arad e **comisarul șef**” (B1 TV, 5.X); „**Cms. șef**” (Antena 1, 18.X); „**cms. șef**” (Realitatea TV, 28.X) – corect: *comisar(ul)-șef, cms.-șef*;
- „**asistenta șefă** de la Spitalul” (Pro TV, 19.X) – corect: *asistenta-șefă*;
- „**redactor șef**” (Antena 3, 18.X) – corect: *redactor-șef*;
- „Victor Ponta, **prim ministru**” (Prima TV, 14.X); „Victor Ponta **Prim Ministru**” (Pro TV, 5.X); „răspunsurile **primului ministru**” (Antena 3, 1.X) – corect: *prim-ministru* (cu litere mici la inițială și cu flexiune numai pe cel de-al doilea component);
- „**prim viceprim-ministru** al Libiei” (România TV, 18.X) – corect: *prim-viceprim-ministru*.

De multe ori, adverbele compuse sunt scrise fără cratimă:

- „ieri noapte” (Antena 1, 15.X) – corect: *ieri-noapte*;
- „minus 2 grade **azi dimineață** la Miercurea Ciuc” (B1 TV, 7.X) – corect: *azi-dimineată*;
- „au fost uciși **ieri dimineață**” (Pro TV, 5.X) – corect: *ieri-dimineată*;

• „de azi până **mâine dimineață**” (Pro TV, 8.X); „Spitalul din Buftea se va redeschide **mâine dimineață**” (România TV, 7.X) – corect: *mâine-dimineață*;

• „A 8-a victimă a decedat **azi noapte** la spital” (B1 TV, 14.X) – corect: *azi-noapte*.

Și substantivul compus *bun-simț* a apărut scris fără cratimă:

• „**bunului simț**” (B1 TV, 15.X); „Aveți **bun simț**” (Kanal D, 4.X) – corect: *bun(ului)-simț*.

Într-un singur caz, ar fi trebuit folosită cratima pentru a lega articolul hotărât, deoarece substantivul are o formă grafică nespecifică limbii române:

• „de la **sprayul** paralizant” (România TV, 18.X) – corect: *spray-ul*.

În destul de multe situații, cratima este folosită greșit pentru a lega prefixe și prefixoide de cuvântul-bază sau pentru a lega articolul hotărât ori desinențele de plural de cuvântul-bază:

• „o situație **anti-americană**, un caz **anti afro-americani**” (Antena 1, 7.X); „în cadrul unei operațiuni **anti-pornografie**” (România TV, 18.X); „proteste **anti-siriene**” (TVR 1, 21.X) – corect: *antiamericană, antiafroamericani, antipornografie, antisiriene*;

• „**neo-nazist**” (Antena 3, 21.X) – corect: *neonazist*;

• „**cvasi-cariera** noastră” (Antena 1, 24.X) – corect: *cvasicariera*;

• „Aici se montează un **mini-tanc**” (Antena 1, 27.X) – corect: *minitanc*;

• „unul dintre **pro-decanii** Universității Bioterra” (România TV, 1.X) – corect: *prodecanii*;

• „**weekend-ul**” (Antena 3, 22.X); „Și azi, 14.10.2010, **Oltchim-ul** este tot închis” (OTV, 14.X) – corect: *weekendul, Oltchimul*;

• „după ce două **tir-uri** s-au ciocnit” (OTV, 25.X); „mai ales pentru **tir-uri**” (OTV, 26.X); „șoferul **TIR-ului**” (Pro TV, 24.X); „**supermaket-uri**” (România TV, 23.X) – corect: *tiruri, supermarketuri*.

1.4. Într-un singur caz, am înregistrat folosirea greșită a blankului:

• „vor lucra **în continuu**, contra cronometru” (B1 TV, 30.X) – corect: *încontinuu*.

1.5. Unele cuvinte au fost scrise greșit:

• „**grapefruit** roșu” (Prima TV, 7.X) – corect: *grefruit* sau *grep*;

• „în fiecare **week-end**” (Antena 1, 6.X) – corect: *weekend*;

• „cifre halucinante pe **statele** de plată” (B1 TV, 5.X) – corect: *statele*;

• „**whiskey**” (Realitatea TV, 30.X) – corect: *whisky*;

• „Spitalul de **psihiatrie** Al. **Obreja**” – *Spitalul de Psihiatrie „Al. Obregia”*.

1.6. Câteva greșeli privesc folosirea majusculilor:

• „reprezentant **Casă** de licitații” (Prima TV, 5.X) – corect: *casă*;

• „**nicoleta**” (Kanal D, 15.X) – corect: *Nicoleta*;

• „cel mai probabil în al **doilea război mondial**” (Pro TV, 5.X) – corect: *al Doilea Război Mondial*.

1.7. Apar, în continuare, abrevieri ad-hoc, nerecomandabile:

• „**preș. sind.**” (Antena 3, 16.X) – corect: *președintele sindicatului*;

• „**pur. cuv.** Poliția Capitalei” (Antena 3, 29.X) – corect: *purător de cuvânt*.

2. Punctuație

2.1. Greșelile care privesc folosirea virgulei sunt în continuare cele mai frecvente. Nu am mai identificat însă în perioada monitorizată folosirea greșită a virgulei pentru a izola un atribut categorial sau apariția greșită a ei între subiect și predicat. În schimb, există un număr mare de exemple în care virgula lipsește înaintea conjuncțiilor coordonatoare adversative.

Virgula lipsește:

– pentru a separa vocativele sau formulele de adresare:

- „Ce se întâmplă[] doctore?” (Pro TV, 5.X);
- „Dacă nu poți să ai grijă de el[] doamnă, îl voi lua eu.” (Kanal D, 3.X);
- „Plecați băieți[] vă rog frumos!” (Prima TV, 30.X);
- „– Păi da[] boss...” (Digi24, 21.X);
- „Ce spui[] mă, în mașina asta e iarbă peste tot” (Pro TV, 16.X).

– pentru a izola grupul verbal *vă rog* de restul enunțului:

- „Da, comunicați[] vă rog!” (Kanal D, 18.X);
- „Treceți[] vă rog” (Kanal D, 25.X).

– înainte de conjuncțiile coordonatoare adversative:

- „a murit[] iar sora ei a ajuns la spital” (Pro TV, 1.X);
- „în trecut nu aveau pantofi[] ci numai cizme” (Kanal D, 1.X);
- „Instanța le-a dat câștig de cauză noilor proprietari[] iar astăzi aceștia au mers cu un executor judecătoresc” (Antena 1, 1.X);
- „Nu știu numărul[] dar nu sunt mulți!” (Antena 1, 8.X);
- „Fratele grefierei ar fi încercat s-o interneze la Psihiatrie[] dar femeia s-a opus” (Antena 1, 12.X);
- „un bărbat a murit[] iar alți doi...” (România TV, 2.X);
- „Rece mai ales dimineața[] dar iese soarele” (România TV, 9.10).

– după circumstanțiale izolate sintactic sau antepuse regentului:

- „Dacă mă apuc să vă spun povești despre perioada aia[] vă țin până diseară” (Antena 1, 5.X);
- „oficial[] e doamnă” (Prima TV, 29.X);
- „șase pușcași marini au fost arestați[] fiind suspectați” (OTV, 12.X);
- „De luni, însă[] temperaturile vor scădea” (B1 TV, 18.X) – Plasarea circumstanțialului de timp (urmat de adversativul *însă*) înaintea verbului cere separarea acestuia prin virgulă. Folosirea virgulei după adverbul *luni* nu se justifică.

– pentru a izola o apozitie:

- „Bazinul de la Câmpina, unul din cele două finalizate[] a fost închis...” (Realitatea TV, 29.X);
- „Soțul său, Aurel Bejenari[] se întorsese” (Antena 1, 27.X).

– înaintea conectorului *cât și* (din structura *atât... cât și...*):

- „Atât exteriorul[] cât și interiorul” (Kanal D, 9.X);
- „S-au făcut niște investigații, atât în România[] cât și în Austria” (Antena 1, 10.X).

Virgula este folosită greșit:

– între verb și complemente sau între completivă și regenta sa:

- „Tânărul a comandat de pe internet[,] 140 de kilograme de explozibil” (Realitatea TV, 5.X);
- „eu tot ce promit[,] fac, mai devreme sau mai târziu” (România TV, 1.X).

– între adverbul care exprimă aproximarea și termenul modalizat:

- „– Cum se simte? – Aproximativ[,] bine.” (Kanal D, 9.X).

2.2. Alte greșeli de punctuație:

– absența blanului după virgulă:

- „Sima: M-au amenințat,am plecat” (Antena 3, 31.X).

– folosirea ghilimelelor neromânești:

- „baronul PSD al caselor "fără număr"” (B1 TV, 5.X);
- „Uniunea montană este o "comunitate a păcii"” (B1 TV, 13.X);
- „9 "nași" au fost reținuți” (B1 TV, 31.X);
- „"Jurnalul național"” (Antena 3, 18.X) – forma corectă a ghilimelelor românești este „”.

3. Pronunțare

3.1. Apar numeroase **pronunțări greșite ale unor cuvinte** uzuale, vechi sau neologice, sau ale unor nume proprii străine:

- „a acestui octombrie **văratec** și **șturlubatec**” (Radio România Actualități, 13.X) – corect: *văritic, șturlubatic*;
- „vor să să-ntreacă cu **ceilanți** oameni” (OTV, 25.X) – corect: *ceilalți*;
- „asupra **incarcerării**” (TVR 2, 26.X) – corect: *încarcerării*;
- „trăgea mahoarcă dintr-o **țigare** ieftină” (OTV, 18.X) – corect: *țigară*;
- „un **șfanț**” (Kanal D, 10.X) – corect: *sfanț*;
- „artiști cu **ștate** vechi în muzica românească” (Kanal D, 16.X); „un director cu **ștate** foarte vechi” (România TV, 2.X) – corect: *state*;
- „să nu se întoarcă la **servici**” (Digi 24, 26.X); „luni te duci la **servici**?” (OTV, 12.X) – corect: *serviciu*;
- „fast-food [**fest fud**]” (Digi 24, 23.X) – corect: *[fastfud]*;
- „al Cupei Challenge la rugby [**ruibi**]” (Radio România Actualități, 13.X) – corect: *[ragbi]*;
- „dați în **marșalier**” (OTV, 14.X) – corect: *marșariere*;
- „**arteroscleloză**” (OTV, 25.X) – corect: *arteroscleroză*;
- „gheizer [**gaizăr**]” (Realitatea TV, 29.X) – corect: *[gheizer]*;
- „politologului Daniel Barbul” (Realitatea TV, 11.X) – corect: *Barbu*;
- „și la Pisa [**Pisa**]” (Radio România Actualități, 5.X) – corect: *[Piza]*;
- „Paris Saint Germain [**germen**]” (Radio România Actualități, 24.X) – corect: *[ʒɛʁmɛ̃]*;
- „Pierre [**de**] Coubertin” (TVR 1, 15.X) – corect: *[dø]*;
- „Peugeot [**pejo**]” (TVR 1, 19.X) – corect: *[Pøjo]*;
- „petroliști ca **J.R. [gi ar]** din Dallas” (Kanal D, 18.X) – corect: *[gei ar]*.

3.2. Greșeala care constă în **rostirea greșită a literei x**, prin generalizarea pronunției [cs] în loc de [gz], este, în continuare, destul de frecventă:

• „pentru a vedea cu exactitate [ecsactitate]” (B1 TV, 21.X); „un diagnostic exact [ecsact]” (Digi 24, 23.X); „mai exact [ecsact], Dan Diaconescu a cerut” (România TV, 1.X)

– corect: [egzactitate], [egzact];

• „de exemplu [ecsemplu]” (Europa FM, 15.X); „spre exemplu [ecsemplu]” (Europa FM, 16.X); „vă dau un exemplu [ecsemplu]” (România TV, 7.X); „de exemplu [ecsemplu]” (Antena 3, 10.X) – corect: [egzemplu];

• „exercițiile [ecsercițiile] de tonifiere” (Pro TV, 20.X) – corect: [egzercițiile];

• „execută [ecsecută]” (Realitatea TV, 2.X) „doi ani de închisoare cu executare [ecsecutare]” (România TV, 2.X); „cu executare [ecsecutare]” (România TV, 18.X) – corect: [egzecută], [egzecutare];

• „a împlinit un an de zile de existență [ecsistență]” (România TV, 24.X) – corect: [egzistență];

• „reexaminarea [reecsaminarea] legii”, „[ecsamen]” (Antena 3, 10.X) – corect: [reegzaminarea].

Substantivul *excavator* și formele verbului *a excava* au fost rostite greșit de mai multe ori: „urcă cu escavatoru”, „escavează”, „escavator”, „metalul acelu escavator”, „la escavator, acolo”, „escavatoru’ nostru” (OTV, 16.X).

3.3. Formele verbului a fi și ale pronumelui personal care grafic încep cu e se rostesc corect cu [ie] la inițială, nu cu [e]. Acest tip de greșeală a apărut mai rar decât în etapele anterioare de monitorizare:

• „este [este] adevărat” (Pro TV, 8.X) – corect: [ieste];

• „totul [era] pregătit” (TVR 1, 21.X) – corect: [ieste].

3.4. În schimb, rostirea greșită a numeralelor șaptesprezece și optsprezece este, în continuare, frecventă:

• „optâsprezece luni” (Antena 1, 6.X); „optisprezece” (Antena 1, 28.X); „se află și optisprezece persoane”, „de fapt, toate aceste optisprezece persoane” (B1 TV, 9.X); „optisprezece locuri” (Realitatea TV, 16.X)

• „șaptisprezece” (Europa FM, 17.X, 18.X); „de la ora șaptâsprezece și treizeci de minute” (Radio România Actualități, 19.X).

A fost rostit greșit și numeralul cardinal cu formă de masculin *al cincilea*:

• „pe locul al cincelea” (Radio România Actualități, 2.X).

3.5. Continuă să apară și greșeli de accentuare:

• „cafeaua la butelie” (TVR 2, 4.X) – corect: *butelie*;

• „amnistie fiscală” (TVR 2, 11.X) – corect: *amnistie*;

• „podgoriile vrâncene” (TVR 1, 20.X) – corect: *podgoriile*;

• „taxi” (Europa FM, 12.X) – corect: *taxi*;

• „derbiul rundei” (Radio România Actualități, 19.X); „rezultatul derbiului” (Radio România Actualități, 24.X) – corect: *derbiul(ui)*;

• „seif” (TVR 2, 29.X); „seiful” (Kanal D, 29.X) – corect: *seif(ul)* (o singură silabă);

• „ne felicită că am dezmințit” (OTV, 4.X) – corect: *felicită*;

• „prevederile proiectului de lege” (OTV, 7.X) – corect: *prevederile*;

• „matrice” (TVR 1, 24.X) – corect: *matrice*;

• „Marcelo Cobzariu” (Europa FM, 13.X) – corect: *Cobzariu*;

• „corespondentul nostru, Diana Olariu” (România TV, 8.X) – corect: *Olariu*;

• „colega mea, Ioana Rotariu” (România TV, 11.X) – corect: *Rotariu*.

II. GRAMATICĂ

4. Morfologie

4.1. Forme greșite ale verbelor

4.1.1. Formele hibride de indicativ imperfect *vroiam, vroia, vroiau* etc., în locul celor corecte, fără *-r-* în radical – *voiam, voia, voiau* etc. –, persistă la multe dintre posturile monitorizate:

- „Așa cum **vroiau** ei” (Digi 24, 2.X);
- „**vroia** să-l înfieze” (Antena 1, 6.X);
- „**vroiam** să-l întreb ceva” (OTV, 12.X);
- „asta **vroiam** să-ți arăt” (România TV, 7.X);
- „Asta **vroiam** să spun” (Europa FM, 31.X);
- „va candida în colegiul în care **vroia** Neamțu să o facă” (Antena 3, 3.X).

4.1.2. La unele posturi, se mai folosește forma greșită de conjunctiv *să aibe*, în locul celei corecte, *să aibă*:

- „cine merită **s-o aibe**” (Digi 24, 20.X);
- „vremea pare **să** nu mai **aibe** secrete pentru noi” (Pro TV, 20.X);
- „concerte ce trebuiau **să aibe** loc” (Radio România Actualități, 20.X);
- „trebuie **să aibe** un consens” (Antena 3, 3.X).

4.1.3. La un singur post monitorizat se remarcă folosirea verbului *a trebui* cu formele *trebuiește* (la indicativ prezent, persoana a III-a singular) și *trebuieesc* (la indicativ prezent, persoana a III-a plural). Paradigma de indicativ prezent a verbului este invariabilă, forma unică fiind *trebuie*:

- „pentru aceasta **trebuiește** să inițiem un program” (OTV, 5.X);
- „**trebuiește** să analizăm” (OTV, 5.X);
- „atunci **trebuieesc** investigații mai amănunțite” (OTV, 24.X).

4.1.4. În această etapă de monitorizare se remarcă accidental tendința de atragere a unor verbe de conjugarea a II-a, cu infinitivul în *-ea*, în clasa verbelor cu infinitivul în *-e*, precum și tendința inversă, de atragere a verbelor de conjugarea a III-a, cu infinitivul în *-e*, în clasa celor cu infinitivul în *-ea*:

• „noi v-o prezentăm pentru că **va apare** alt model” (Digi 24, 5.X) – corect: *va apărea*;

- „abia se mai putea **ținea** pe picioare” (Pro TV, 18.X) – corect: *va ține*.

4.1.5. O greșeală frecventă este accentuarea pe sufix, în loc de radical, a verbelor de conjugarea a III-a, la imperativ, persoana a II-a plural, atunci când sunt urmate de clitice pronominale:

- „**credeți-mă**” (Digi 24, 5.X) – corect: *credeți-mă*;
- „**răspundeți-mi** la întrebare” (Digi 24, 8.X) – corect: *răspundeți-mi*;
- „**spuneți-ne**” (OTV, 7.X) – corect: *spuneți-ne*;
- „**credeți-mă**” (OTV, 18.X) – *credeți-mă*;
- „**spuneți-mi** și mie ce mai știți de U Craiova (Radio România Actualități, 2.X) – corect: *spuneți-mi*;
- „**spuneți-ne** dacă astăzi ați primit vreun ban în cont” (România TV, 1.X) – corect: *spuneți-ne*;
- „**spuneți-mi** dumneavoastră” (Europa FM, 1.X) – corect: *spuneți-mi*;
- „Analizii din România, **credeți-mă**, sunt de cu totul altă părere.” (TVR 1, 24.X) – corect: *credeți-mă*;

- „trimit~~e~~ți-ne imagini” (Realitatea TV, 8.X) – corect: *trimi~~te~~ți-ne*.
- 4.1.6.** Verbul *a merita* este folosit greșit în limba actuală, ca verb reflexiv:
- „E un drum lung până la Iași. **Se merită?**” (B1 TV, 13.X) – corect: *merită*.

4.2. Forme greșite ale substantivelor

4.2.1. Sunt înregistrate și în această etapă de monitorizare oscilații în folosirea desinențelor de feminin singular, genitiv-dativ, *-e* și *-i*:

- „ale medicinei plantelor” (OTV, 5.X) – corect: *medicin~~e~~i*;
- „reproșa medicinei naturiste” (OTV, 26.X) – corect: *medicin~~e~~i*;
- „din cauza îmbulzei s-a produs acest incident” (B1 TV, 21.X) – corect: *îmbulzel~~i~~i*;
- „în jurul amiezei” (Antena 1, 5.X) – corect: *amiez~~i~~i*.

4.2.2. Substantivul de genul neutru *furtun* este folosit la două posturi de televiziune cu două forme greșite de plural. Pluralul corect are desinența *-uri*:

- „prin aceste furtun~~i~~ de mare presiune” (Pro TV, 7.X) – corect: *furtun~~u~~ri*;
- „furtunele” (Kanal D, 7.X) – corect: *furtun~~u~~ri*;

Oscilații între desinențele de neutru plural *-e* și *-uri* apar și în cazul altor substantive:

- „a diverselor subsansamble ale organismului” (OTV, 26.X) – corect: *subsansambl~~u~~ri*;
- „foietajurile” (Europa FM, 14.X) – corect: *foitaj~~e~~e*.

4.2.3. În această etapă de monitorizare ne-a atras atenția și forma aberantă de genitiv-dativ *cântecii*:

- „o să vă spună un maestru al **cântecii** populare” (OTV, 5.X) – corect: *cântecul~~u~~i* (*popular*); *cântecel~~o~~r* (*popular*); *muzic~~i~~i* (*popular*).

4.2.4. Accidental, se observă marcarea greșită a cazurilor oblice la numele proprii compuse. Mărcile de caz se atașează la primul element al compusului, nu la cel de-al doilea:

- „să fii soțul **Ana Mariei**” (B1 TV, 30.X) – corect: *Anei Maria*.

Se remarcă în continuare tendința de exprimare a dativului numelor comune cu prepoziția *la*, în locul marcării flexionare. Formarea dativului cu prepoziția *la* este un fenomen popular, neacceptat de normele limbii literare:

- „bă, firma asta, spune **la patronu’** tău” (OTV, 12.X) – corect: *patronul~~u~~i*.

Exprimarea genitivului în cazul numelor proprii feminine terminate în vocală se face flexionar, nu cu articolul *lui*:

- „situația **lui** lulia Timoșenko” (TVR 1, 24.X) – corect: *luliei*.

4.2.5. În cazul substantivului compus *prim-ministru*, marca flexionară de caz o poartă nominalul, nu adjectivul. Astfel, forma *primului-ministru* din contextele de mai jos este greșită:

- „răspunsurile **primului ministru**” (Antena 3, 1.X) – corect: *prim-ministrul~~u~~i*.
- „**primul-ministru**” (TVR 1, 19.X) – corect: *prim-ministrul~~u~~i*.

4.3. Forme greșite ale cliticelor pronominale

În această etapă de monitorizare s-a înregistrat o singură dată forma greșită *vi*, în contextul *vi-am*:

- „**vi-am** dat-o” (Realitatea TV, 22.X) – corect: *v-am*.

Pronumele personal neaccentuat *vă* are forma *v-* înaintea vocalelor în grupări clitice (*v-o dau*, *v-am spus*), cu excepția lui *i* (*vi-i dau*). Forma *vi-* se folosește înaintea consoanelor în grupări clitice (*vi-l dau*, *vi l-am dat*) sau înaintea lui *i*.

4.4. Forme greșite ale adjectivelor

4.4.1. Se întâlnește rareori forma de feminin plural *ultimile*, folosită în locul celei corecte, *ultimele*:

- „în **ultimile** șase săptămâni” (Radio România Actualități, 16.X).

4.4.2. Concurența între desinențele de feminin singular genitiv-dativ, *-e* și *-i*, se manifestă și la adjective:

- „proprietar, manager general al **întregei...**” (OTV, 9.X) – corect: *întregii*.

4.5. Forme greșite ale adverbelor

Foarte răspândită încă este înlocuirea formelor adverbiale *maximum* și *minimum* cu cele ale adjectivelor corespondente, *maxim* și *minim*:

- „costă **maxim...**” (Digi 24, 1.X);
- „până la **maxim** 19 grade” (Antena 1, 6.X);
- „**maxim** două” (Pro TV, 30.X);
- „la o distanță de **maxim** șapte metri” (Radio România Actualități, 2.X);
- „6.200 de lei **maxim**” (România TV, 8.X);
- „într-o proporție de **maxim** 10%” (Antena 3, 3.X);
- „cu **minim** două luni” (Digi 24, 25.X);

Forma *minim* este folosită greșit și în locuțiunea adverbială **la minim*, în loc de *la minimum*:

- „oamenii se pregătesc să stea așa, cu căldura **la minim**” (Prima TV, 13.X).

5. Sintaxa

5.1. Dezacordul

5.1.1. Dezacordul dintre predicat și subiect

În această etapă de monitorizare am înregistrat un număr mare de contexte cu dezacord al verbului-predicat sau al numelui predicativ. Ele sunt destul de diverse, la fel ca și cauzele producerii dezacordului. Am întâlnit dezacordul în contextul unui subiectul multiplu, în care s-a făcut acordul cu cel mai apropiat termen al subiectului multiplu:

- „**ce-a mai spus** Matilda Pascal Cojocărița, Rică Răducanu, ...” (Pro TV, 1.X) – corect: *ce-au mai spus Matilda Pascal Cojocărița, Rică Răducanu, ...*;
- „Greul îl **va duce** Videanu și Blaga în continuare” (Realitatea TV, 4.X) – corect: *Greul îl vor duce Videanu și Blaga în continuare*;
- „lapovița și ninsoarea **va cădea** începând din această seară” (Realitatea TV, 28.X) – corect: *lapovița și ninsoarea vor cădea începând din această seară*;
- „apa și fumul le-**a afectat** casa” (B1 TV, 2.X) – corect: *apa și fumul le-au afectat casa*;
- „de ce controlorul de tren și nașul **ia** mită?” (B1 TV, 27.X) – corect: *de ce controlorul de tren și nașul iau mită*;
- „**Aceasta este** ancheta și dosarul în care...” (Digi 24, 2.X) – corect: *Acestea sunt ancheta și dosarul în care...*

În alte contexte, dezacordul este motivat semantic; astfel, substantivul colectiv *poporul* poate determina un acord la plural; sintagmele cu rol statistic, de tip *unu din...*, pot determina acordul la plural deoarece exprimă o constatare referitoare la mai mulți indivizi; un substantiv de genul masculin cu referent feminin (*oficialul*) poate declanșa acordul la feminin al participiului:

- „o parte mare a poporului **ne împing** de la spate” (OTV, 31.X) – corect: *o parte mare a poporului **ne împinge** de la spate*;
- „unu din șapte oameni **au** cont pe Facebook” (Realitatea TV, 5.X) – corect: *unu din șapte oameni **are** cont pe Facebook*;
- „unu din 10 oameni **cred** că sfârșitul lumii va avea loc în acest an” (Kanal D, 29.X) – corect: *unu din 10 oameni **crede** că sfârșitul lumii va avea loc în acest an*;
- „**Oficialul** german a ajuns în urmă cu puțin timp în capitala Greciei, unde a fost **primită** de...” (Realitatea TV, 9.X) – corect: ***Oficialul** german a ajuns în urmă cu puțin timp în capitala Greciei. Merkel a fost **primită** de...* [era vorba de Angela Merkel].

Frecvent, dezacordul apare prin atracția unui termen din enunț cu alt rol decât cel de subiect, plasat de obicei mai aproape de predicat decât subiectul. Este un dezacord întâlnit mai ales în situațiile în care mesajul nu este pregătit dinainte, ci elaborat „din mers” (relatări ale reporterilor, discuții în studio etc.):

- „**renunțarea** pentru două sau trei zile la dulciurile care conțin zaharuri polisaturate **pot** duce la...” (Radio România Actualități, 5.X) – corect: ***renunțarea** pentru două sau trei zile la dulciurile care conțin zaharuri polisaturate **poate** duce la...* [termenul *dulciurile* a impus acordul la plural];
- „el, împreună cu dv., telespectatorii, **au ales** numele partidului” (OTV, 31.X) – corect: *el, împreună cu dv., telespectatorii, **a ales** numele partidului*;
- „să ne spună ce-**s** cu contrele astea” (Realitatea TV, 8.X) – corect: *să ne spună ce-**i** cu contrele astea*;
- „Ce-**s** cu porcii ăștia turbați?” (Prima TV, 30.X) – corect: *Ce-**i** cu porcii ăștia turbați?*;
- „grosul veniturilor sale, 300.000 de lei, **provin** din...” (Realitatea TV, 24.X) – corect: *grosul veniturilor sale, 300.000 de lei, **provine** din...*;
- „că de fapt doar reglementarea acestor încurcături [...] **au dus** la situația...” (TVR 2, 1.X) – corect: *că de fapt doar reglementarea acestor încurcături [...] **a dus** la situația...*;
- „vor fi echilibrați **în ceea ce privesc** posturile” (Digi 24, 2.X) – corect: *vor fi echilibrați **în (ceea) ce privește** posturile*.

Tot un tip de acord prin atracție este și acela în care termenul care impune acordul nu este mai apropiat de predicat decât subiectul. În acest caz, „atracția” se referă nu la proximitatea termenilor în enunț, ci la atracția ori predominanța tematică:

- „cu felul în care **operau rețeaua** șpăgarilor din tren” (România TV, 25.X) – corect: *cu felul în care **opera rețeaua** șpăgarilor din tren* [termenul *șpăgarilor* este important din punct de vedere tematic];
- „arsurile **este** o formă distructivă gravă” (OTV, 5.X) – corect: *arsurile **sunt** o formă distructivă gravă* [termenul *formă* a impus acordul, deși nu este mai apropiat de verb decât subiectul *arsurile*];
- „**femeile care nu le dor** nimic” (OTV, 24.X) – corect: ***femeile pe care nu le doare** nimic*.

Tot predominanța tematică este cauza dezacordului din structurile de mai jos, cu propoziție relativă:

- „sunt singurul care **vă spun** tot timpul adevărul” (OTV, 31.X) – corect: *sunt singurul care **vă spune** tot timpul adevărul*;
- „ești printre puținii care **ai ajuns** în noul...” (Realitatea TV, 10.X) – corect: *ești printre puținii care **au ajuns** în noul...*;
- „printre cei care și-**a lăsat** banii pe mâna brokerilor” (Realitatea TV, 11.X) – corect: *printre cei care și-**au lăsat** banii pe mâna brokerilor*;

• „Corina este una dintre artistele care **nu se sfiște** să arate...” (Kanal D, 29.X) – corect: *Corina este una dintre artistele care nu se sfișc să arate...*

Alteori, dezacordul are cauze lingvistice mai puțin evidente, datorându-se în primul rând neglijenței:

• „șase blocuri cu mai multe scări care **găzduiește** peste 600 de apartamente” (România TV, 2.X) – corect: *șase blocuri cu mai multe scări care găzduiesc peste 600 de apartamente;*

• „într-un fel altul decât **s-a produs** lucrurile” (OTV, 5.X) – corect: *într-un fel altul decât cel în care s-au produs lucrurile;*

• „și desigur 53.000 de euro **va putea fi cheltuit** și de domnul Barbu” (OTV, 31.X) – corect: *și desigur 53.000 de euro vor putea fi cheltuiți și de domnul Barbu;*

• „Trebuie văzut, de fapt, **ce s-au întâmplat**, și aicea, procurorii DNA...” (Realitatea TV, 29.X) – corect: *Trebuie văzut, de fapt, ce s-a întâmplat, și aicea, procurorii DNA...;*

• „**clasamentul** celor mai sărace țări din Uniunea Europeană este **completată** de...” (Realitatea TV, 17.X) – corect: *clasamentul celor mai sărace țări din Uniunea Europeană este completat de...;*

• „vorbim despre cât de **probabil** este producerea unui astfel de cutremur” (Realitatea TV, 28.X) – corect: *vorbim despre cât de probabilă este producerea unui astfel de cutremur.*

5.1.2. Dezacordul adjectivelor

5.1.2.1. Dezacordul în caz

Am înregistrat și în această etapă tendința de a nu face acordul în caz la adjectivul feminin, singular, în genitiv sau dativ. Majoritatea contextelor înregistrate sunt cu adjectiv participial:

• „din partea comisiei **condusă** de Monica Macovei” (România TV, 24.X) – corect: *din partea comisiei conduse de Monica Macovei;*

• „din cauza accidentării **suferită** în...” (Radio România Actualități, 9.X) – corect: *din cauza accidentării suferite în...;*

• „competiției **disputată** la București” (Pro TV, 1.X) – corect: *competiției disputate la București;*

• „în fața unei comisii **formată** la Ministerul Justiției” (Realitatea TV, 23.X) – corect: *în fața unei comisii formate la Ministerul Justiției;*

• „starea tinerei **lovită** pe trecerea de pietoni” (TVR 2, 22.X) – corect: *starea tinerei lovite pe trecerea de pietoni;*

• „în prima zi a campaniei de recoltări **desfășurată** la Universitatea Politehnica din București” (Europa FM, 16.X) – corect: *în prima zi a campaniei de recoltări desfășurate la Universitatea Politehnica din București;*

• „a primit inima unei fete **intrată** în moarte cerebrală” (Digi 24, 24.X) – corect: *a primit inima unei fete intrate în moarte cerebrală.*

Greșeala se întâlnește rar la adjectivul propriu-zis:

• „spunând, printre altele, Ambasada Federației **Rusă** că...” (B1 TV, 9.X) – corect: *spunând, printre altele, Ambasada Federației Ruse că...;*

• „pentru a reuși să facă față perioadei **rece**” (Antena 3, 3.X) – corect: *pentru a reuși să facă față perioadei reci.*

5.1.2.1. Dezacordul în gen și număr

Dezacordul în gen și număr al adjectivului a fost înregistrat rar în fișele de monitorizare, având un caracter mai degrabă accidental:

- „**mulți** mii de oameni” (OTV, 11.X) – corect: **multe** mii de oameni;
- „și noi instalăm **aceste** gigaelectroni” (OTV, 12.X) – corect: și noi instalăm **acești** gigaelectroni;
- „**Aflat** la a cincea ediție, **competiția** a adunat în cele două zile aproximativ 7.000 de iubitori ai acestui sport.” (Europa FM, 8.X) – corect: **Aflată** la a cincea ediție, **competiția**...

5.1.3. Dezacordul mărcii cazuale *al*

Și în această etapă de monitorizare am înregistrat destul de frecvent dezacordul mărcii de genitiv *al*, care trebuie să preia informația de gen și număr a antecedentului. De obicei, dezacordul se produce din cauza atracției altui termen din context:

- „care sunt modalitățile de achiziționare **ale** unui apartament?” (OTV, 7.X) – corect: *care sunt modalitățile de achiziționare a unui apartament?*;
- „director comercial **a** unei firme” (OTV, 7.X) – corect: *director comercial al unei firme*;
- „cum e și dorința altor copii, poate și **ai** copiilor dumneavoastră” (OTV, 31.X) – corect: *cum e și dorința altor copii, poate și a copiilor dumneavoastră*;
- „la moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou și **al** altora...” (Realitatea TV, 24.X) – corect: *la moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou și ale altora...*;
- „critic al politicii fiscale **ale** autorităților” (TVR 2, 30.X) – corect: *critic al politicii fiscale a autorităților*;
- „angajați **ale** acestor firme” (Digi 24, 13.X) – corect: *angajați ai acestor firme*;
- „în rândul subofițerilor sau **ai** ofițerilor” (Digi 24, 16.X) – corect: *în rândul subofițerilor sau al ofițerilor*;
- „trupul neînsuflețit **a** unei femei” (Antena 3, 30.X) – corect: *trupul neînsuflețit al unei femei*.

Menționăm aici și contextele, destul de frecvente, în care marca de caz are o formă invariabilă (*a*):

- „pe fondul cerului aproape lipsit de ploi și **a** vântului liniștit” (România TV, 16.X) – corect: *pe fondul cerului aproape lipsit de ploi și al vântului liniștit*;
- „lucrările sale științifice ca și **a** altor 15 profesori din Universitate” (România TV, 24.X) – corect: *lucrările sale științifice ca și ale altor 15 profesori din Universitate*;
- „traseul fierului, **a** produselor, **a** chimicalelor” (OTV, 14.X) – corect: *traseul fierului, al produselor, al chimicalelor*;
- „locurile de muncă **a** persoanelor din mediul privat” (Realitatea TV, 14.X) – corect: *locurile de muncă ale persoanelor din mediul privat*;
- „O româncă, vicepreședinte **a** PPE” (Digi 24, 18.X) – corect: *O româncă, vicepreședinte al PPE*.

5.1.4. Dezacordul numeralelor cu valoare adjectivală

Ca și în etapele precedente, am întâlnit frecvent dezacordul în gen al unor numere compuse cu valoare adjectivală:

- „optzeci și **unu** de persoane” (România TV, 25.X) – corect: *optzeci și una de persoane*;
- „nouăzeci și **unu** de mii” (Radio România Actualități, 28.X) – corect: *nouăzeci și una de mii*;
- „cincizeci și **unu** de mii de steliști” (Realitatea TV, 5.X) – corect: *cincizeci și una de mii de steliști*;

- „optzeci și **unu** de persoane” (Realitatea TV, 25.X) – corect: *optzeci și una de persoane*;
- „două sute treizeci și **unu** de persoane și organizații” (B1 TV, 13.X) – corect: *două sute treizeci și una de persoane și organizații*;
- „**treisunu** de mii” (Pro TV, 30.X) – corect: *trezeci și una / treșuna de mii*;
- „**doisprezece** mii de lei” (Pro TV, 24.X) – corect: *douăsprezece mii de lei*;
- „pentru bugetul de **doisprezece** luni” (România TV, 1.X) – corect: *pentru bugetul de douăsprezece luni*;
- „peste **doisprezece** mii de oameni” (România TV, 7.X) – corect: *peste douăsprezece mii de oameni*;
- „**doisprezece** persoane” (Realitatea TV, 13.X) – corect: *douăsprezece persoane*;
- „**doisprezece** luni” (Antena 1, 14.X) – corect: *douăsprezece luni*;
- „**doisprezece** mii de bilete” (Antena 1, 24.X) – corect: *douăsprezece mii de bilete*;
- „au așteptat **doisprezece** ore” (Antena 1, 26.X) – corect: *au așteptat douăsprezece ore*;
- „cu **doisprezece** minute înainte de...” (Digi 24, 20.X) – corect: *cu douăsprezece minute înainte de...*;
- „**doisprezece** state” (Antena 3, 30.X) – corect: *douăsprezece state*;
- „abia acum, în ceasul al **doisprezecelea**” (România TV, 1.X) – corect: *abia acum, în ceasul al douăsprezecelea*.

O greșeală asemănătoare, însă mai puțin frecventă, o întâlnim la exprimarea orei, la numeralele compuse cu *doi*:-

- „incidentul s-a petrecut azi-noapte în jurul orei **doisprezece**” (România TV, 21.X) – corect: *incidentul s-a petrecut azi-noapte în jurul orei douăsprezece*;
- „la ora **doisprezece**” (Realitatea TV, 16.X) – corect: *la ora douăsprezece*.

5.1.5. Dezacordul pronomelor

Am înregistrat o serie de dezacorduri ale pronomelor cu utilizare anaforică, unele dintre acestea datorându-se neatenției sau atracției altui termen din context:

- „pe moderatorul **unuia** dintre emisiunile” (România TV, 9.X) – corect: *pe moderatorul uneia dintre emisiunile*;
- „a impactului pe care prostituția **o** are asupra sănătății populației” (Realitatea TV, 12.X) – corect: *a impactului pe care prostituția îl are asupra sănătății populației*;
- „...planul B de salvare a combinatului. **Aceasta** trebuie să aibă...” (România TV, 2.X) – corect: *...planul B de salvare a combinatului. Acesta trebuie să aibă...*;
- „a suferit o leziune și la umărul stâng. **Aceasta** s-a deplasat în timpul...” (România TV, 25.X) – corect: *a suferit o leziune și la umărul stâng. Acesta s-a deplasat în timpul...*

Altele au motivări semantice:

- „întregul caz va fi preluat de autoritățile ruse, iar dacă **aceștia** vor decide...” (Realitatea TV, 23.X) – corect: *întregul caz va fi preluat de autoritățile ruse, iar dacă aceștia vor decide...* [în general, pentru colectivități umane cu gen natural nespecificat se preferă masculinul în română];
- „Cazul a ajuns până la Ministerul Sănătății. Iată și reacția **lor**” (Kanal D, 18.X) – corect: *Cazul a ajuns până la Ministerul Sănătății. Iată și reacția reprezentanților acestuia* [substantivul *ministerul* are un sens colectiv, de plural, când se referă la personalul care lucrează în minister];

- „Fără a o anunța **pe ministrul** Muncii, Mariana Câmpeanu” (Europa FM, 10.X) – corect: *Fără a-l anunța **pe ministrul** Muncii, Mariana Câmpeanu / Fără a o anunța **pe doamna** Mariana Câmpeanu, ministrul Muncii* [fiind vorba de o femeie, s-a făcut acordul la feminin].

În structura de mai jos, dezacordul apare prin presiunea pluralului (neutrul plural este omonim cu femininul):

- „Veșminte numai **una și una**” (Kanal D, 2.X) – corect: *Veșminte numai **unul și unul***.

5.2. Greșeli de utilizare a prepoziției

Și în această etapă de monitorizare greșelile de utilizare a prepoziției au fost foarte frecvente. Astfel, foarte frecvent am întâlnit utilizarea unui *și* „parazitar” între prepoziția calității *ca* și termenul următor. În unele contexte, *și* are rolul de a evita cacofonia, însă este incorectă utilizarea sa, indiferent de motivație. Se recomandă utilizarea altor metode pentru evitarea cacofoniei:

- „Și ce mai puneți, **ca și** condiment?” (Radio România Actualități, 2.X) – corect: *și ce condiment mai puneți?*;

- „sunteți, **ca și** companie, dispusă să plătiți mai mult” (Pro TV, 5.X) – corect: *sunteți, **în calitate de** companie, dispusă să plătiți mai mult*;

- „mai jos de atât nu poate să fie **ca și** nivel de trai” (OTV, 18.X) – corect: *mai jos de atât nu poate să fie **ca** nivel de trai*;

- „sunt de altfel clare **ca și** concluzii” (OTV, 31.X) – corect: *concluziile sunt de altfel clare*;

- „nouă, **ca și** partid care va câștiga alegerile” (OTV, 31.X) – corect: *nouă, **ca** partid care va câștiga alegerile*;

- „pe cine pregătiți **ca și** contracandidat” (Realitatea TV, 11.X) – corect: *pe cine pregătiți **drept** contracandidat*;

- „cum este domnul Sima **ca și** om” (Realitatea TV, 13.X) – corect: *cum este domnul Sima **ca** om*;

- „angajate **ca și** babysitter” (Realitatea TV, 24.X) – corect: *angajate **ca** babysitter*;

- „este interesantă **ca și** argumentare” (TVR 2, 1.X) – corect: *este interesantă **ca** argumentare*;

- „**ca și** cantități orientative...” (Kanal D, 16.X) – corect: ***în ce** privește cantitățile orientative...*;

- „Nu te iau în seamă **ca și** amenințare?” (Kanal D, 18.X) – corect: *Nu te iau în seamă **ca pe o** amenințare?*;

- „zecile de lumânări pe care preotul le cere **ca și** canon” (Antena 1, 15.X) – corect: *zecile de lumânări pe care preotul le cere **pentru** canon*;

- „l-a plăcut lui Mr. Pink de el? **Ca și** prieten, firește” (Antena 1, 17.X) – corect: *l-a plăcut lui Mr. Pink de el? **Ca** prieten, firește*;

- „**Ca și** consilier local sunteți remunerat?” (Antena 1, 29.X) – corect: ***În calitate de** consilier local sunteți remunerat? / **Pentru funcția de** consilier local sunteți remunerat?*;

- „**Ca și** broker, cum era?” (Digi 24, 11.X) – corect: ***Ca** broker, cum era?*;

- „**ca și** variantă, avem...” (Digi 24, 20.X) – corect: ***ca** variantă, avem...*;

- „**ca și** aspect, pare o mașină...” (Digi 24, 20.X) – corect: ***ca** aspect, pare o mașină...*;

- „**ca și** concluzie” (Antena 3, 6.X) – corect: ***ca o** concluzie / **trăgând o** concluzie*;

- „**ca și** specialist financiar” (Antena 3, 24.X) – corect: **ca specialist financiar / în calitate de specialist financiar.**

O altă greșeală frecventă este utilizarea sub o formă fixă, „înghețată”, a locuțiunii *din punct de vedere*. Conform normelor gramaticale, dacă aceasta este urmată de un substantiv în genitiv, ea trebuie să aibă forma *din punctul de vedere*:

- „au avut probleme **din punct de vedere** al transportului” (România TV, 23.X) – corect: **au avut probleme din punctul de vedere al transportului;**

- „și **din punct de vedere** al apei” (OTV, 12.X) – corect: **și din punctul de vedere al apei;**

- „din **punct de vedere** al comportamentului” (Realitatea TV, 19.X) – corect: **din punctul de vedere al comportamentului;**

- „din **punct de vedere** al temperaturilor” (Antena 1, 24.X; 28.X) – corect: **din punctul de vedere al temperaturilor;**

- „din **punct de vedere** al consumului cinematografic” (B1 TV, 7.X) – corect: **din punctul de vedere al consumului cinematografic;**

- „din **punct de vedere** al comportamentului” (B1 TV, 13.X) – corect: **din punctul de vedere al comportamentului;**

- „din **punct de vedere** al uzanțelor diplomatice” (Digi 24, 24.X) – corect: **din punctul de vedere al uzanțelor diplomatice;**

- „din **punct de vedere** al numărului, cazurile de gripă...” (Digi 24, 30.X) – corect: **din punctul de vedere al numărului, cazurile de gripă...**

Am constatat că se continuă tendința de extindere a utilizării clișeizate a prepoziției *pe*, care, fiind mai scurtă și având o valoare inițială concretă, dinamizează mesajul:

- „Cât de importante sunt aprecierile **pe** justiție?” (România TV, 1.X) – corect: **Cât de importante sunt aprecierile despre / referitoare la / legate de justiție?;**

- „atitudinea experților europeni **pe** procesul de...” (România TV, 7.X) – corect: **atitudinea experților europeni legată de procesul de...;**

- „ești jurnalist cu state vechi de plată **pe** justiție” (România TV, 1.X) – corect: **ești jurnalist cu state vechi de plată legate de justiție;**

- „avem o informație nouă **pe** acest caz” (România TV, 12.X) – corect: **avem o informație nouă despre / legată de acest caz;**

- „cum am putea să ștergem amenzile **pe** roșu” (Radio România Actualități, 18.X) – corect: **cum am putea să ștergem amenzile pentru roșu;**

- „revenirea ofertelor **pe** credite” (Digi 24, 7.X) – corect: **revenirea ofertelor pentru/ la credite;**

- „comentăm pe marginea acestui subiect și **pe** aceste imagini” (Digi 24, 25.X) – corect: **comentăm pe marginea acestui subiect și a acestor imagini.**

Destul de frecventă este și omiterea prepoziției *de* după numeralele mai mari de 19, în mesajele scrise pe ecran:

- „33 milioane de lei” (România TV, 7.X) – corect: **33 de milioane de lei;**

- „29 polițiști cercetați penal” (România TV, 7.X) – corect: **29 de polițiști cercetați penal;**

- „600 mii euro” (TVR 1, 4.X) – corect: **600 de mii de euro.**

Alte greșeli de utilizare a prepoziției sunt mai puțin sistematice, având un caracter marginal (cel puțin, în etapa de monitorizare la care ne referim):

- „se poate bate oricând **la** titlu” (Pro TV, 5.X) – corect: **se poate bate oricând pentru titlu;**

- „jurnaliștii vor fi mâine **de** grevă” (Realitatea TV, 17.X) – corect: **jurnaliștii vor fi mâine în grevă;**

- „vă oferă consultanță juridică **per** problema pe care o aveți” (OTV, 12.X) – corect: *vă oferă consultanță juridică pentru problema pe care o aveți*;
- „De altfel, a fost **însoțit și cu** o mașină specială” (Realitatea TV, 1.X) – corect: *De altfel, a fost însoțit și de o mașină specială*;
- „este vorba **de către** Valentin...” (Realitatea TV, 13.X) – corect: *este vorba de Valentin...*;
- „era vorba chiar **de către** mama sa” (B1 TV, 5.X) – corect: *era vorba chiar de mama sa*;
- „Cele opt societăți comerciale încheiau contracte cu instituții ale statului, după care erau **subcontractate cu** alte firme” (B1 TV, 24.X) – corect: *Cele opt societăți comerciale încheiau contracte cu instituții ale statului, după care erau subcontractate de alte firme*;
- „datorită ratei de participare și **a** entuziasmului” (Antena 1, 6.X) – corect: *datorită ratei de participare și entuziasmului*.

5.3. Greșeli de utilizare a unor verbe

Greșelile care afectează regimul sintactic al verbelor sunt de câteva tipuri. Unele greșeli privesc folosirea tranzitivă a unor a unor verbe intransitive:

- „**mai multe amănunte** despre această metodă **ne vorbește** și Elena Marinescu” (Radio România Actualități, 4.X) – corect: *mai multe amănunte despre această metodă ne spune și Elena Marinescu*;

- „cei de la PDL **au protestat că** este vorba de un abuz” (Realitatea TV, 16.X) – corect: *cei de la PDL au protestat spunând că este vorba de un abuz*.

Uneori, verbe fără regim prepozițional (pentru un anumit sens) au fost folosite cu prepoziție:

- „ca și cum n-o **interesează de** camera de filmat” (Kanal D, 29.X) – corect: *ca și cum n-o interesează camera de filmat*;

- „îmi place **despre** tine” (Prima TV, 27.X) – corect: *îmi plac*.

Unele greșeli au apărut prin suprapunerea a două structuri sintactice:

- „că **nu se știe nimeni** care vor fi consecințele” (TVR 2, 15.X) – corect: *că nu știe nimeni care vor fi consecințele / că nu se știe care vor fi consecințele*;

- „au început manifestările **prilejuite zilei Armatei**” (Antena 3, 25.X) – corect: *au început manifestările prilejuite de ziua Armatei / dedicate zilei Armatei*;

- „tot vreo 50.000 de oameni **erau vehiculați** atunci că ar veni” (Realitatea TV, 18.X) – corect: *tot vreo 50.000 de oameni se vehicula atunci că ar veni* [sub influența tiparului unor verbe *dicendi* sau cognitive, ca în *50.000 de oameni erau bănuți că ar veni*].

Înregistrăm aici și o structură accidentală, cu dubla exprimare a pronumelui neaccentuat:

- „decizia pe care **o** vor lua-**o**” (România TV, 23.X) – corect: *decizia pe care o vor lua*.

5.4. Greșeli de utilizare a conjuncțiilor

Unele greșeli de utilizare a conjuncțiilor privesc perechea corelativă *fie... fie...* Este vorba de topica unuia dintre membrii perechii sau de înlocuirea sa cu conjuncția *sau*:

- „...după ce **au făcut fie** atac de panică, **fie s-au intoxicat** cu fum” (Realitatea TV, 23.X) – corect: *...după ce fie au făcut atac de panică, fie s-au intoxicat cu fum*;

● „**fie** că a fost vorba de vecini, de colegi **sau** de rudele...” (Pro TV, 19.X) – corect: **fie** că a fost vorba de vecini, de colegi, **fie** de rudele...;

● „**fie** că suntem răutăcioși **sau** invidioși, sunt demonstrate științific” (OTV, 24.X) – corect: **indiferent dacă** suntem răutăcioși **sau** invidioși, sunt demonstrate științific.

O altă greșeală o reprezintă utilizarea conjuncției compuse *ca să* pentru introducerea unei propoziții necircumstanțiale. În limba literară, *ca să* introduce propoziții circumstanțiale de scop:

● „deci nu poți **ca să** mai treci” (OTV, 14.X) – corect: *deci nu poți să* mai treci;

● „este o crimă, dom’le, **ca să** vezi cu ochii tăi” (OTV, 16.X) – corect: este o crimă, dom’le, *să* vezi cu ochii tăi.

Gruparea *pentru ca să*, apărută prin suprapunerea grupărilor *pentru a* și *ca să*, este neliterară:

● „Acesta a refuzat să-i dea hainele Elodiei **pentru ca să**-i facă parastas de pomenire. **Pentru ca să**-i facă cele creștinești, mama Elodiei a trebuit să-i cumpere toate lucrurile.” (Antena 3, 24.X) – corect: *Acesta a refuzat să-i dea hainele Elodiei ca să-i facă parastas de pomenire. Ca să-i facă cele creștinești, mama Elodiei a trebuit să-i cumpere toate lucrurile.*

5.5. Greșeli de utilizare a adverbului

Puțin numeroase în această etapă de monitorizare, acestea privesc topica lui *mai* sau acordul lui *cel* la adverbul cu gradul de intensitate superlativ relativ:

● „**mai** îmi plac încă două perechi” (Prima TV, 21.X) – corect: *îmi mai* plac încă două perechi;

● „**să nu mai se suie** nimeni” (B1 TV, 30.X) – corect: *să nu se mai suie* nimeni;

● „**cea mai bine** păzită capitală” (Digi 24, 16.X) – corect: *cel mai bine* păzită capitală;

● „substanța **cea mai puțin** densă” (Radio România Actualități, 9.X) – corect: *substanța cel mai puțin* densă;

● „soprana **cea mai bine** plătită din lume” (B1 TV, 7.VII) – corect: *soprana cel mai bine* plătită din lume.

5.6. Anacolutul

Această greșeală de discontinuitate sintactică a fost înregistrată mai ales în contextele în care mesajul nu a fost pregătit anterior (relatări în direct, discuții în studio etc.):

● „și băieții **care** le spun *frumoșii* de la sunet” (OTV, 4.X) – corect: *și băieții căroră* le spun *frumoșii* de la sunet;

● „pentru aceasta **trebuiește** să inițiem un program **care în acest program** inițiază și pune în practică alt program” (OTV, 5.X) – corect: *pentru aceasta trebuie să inițiem un program în care se inițiază și se pune în practică alt program;*

● „iar dumneavoastră, doamnelor și domnilor, **celor** care sunteți interesați să achiziționați o locuință, nu ezitați să ne contactați” (OTV, 7.X) – corect: *iar dumneavoastră, doamnelor și domnilor, cei care sunteți interesați să achiziționați o locuință, nu ezitați să ne contactați;*

● „Dar **altceva** voiam să atrag atenția” (TVR 2, 16.X) – corect: *Dar asupra altui lucru* voiam să atrag atenția;

● „iată **ce surpriză a avut parte** Ruxandra Dragomir de ziua ei” (Kanal D, 24.X) – corect: *iată de ce surpriză a avut parte Ruxandra Dragomir de ziua ei;*

• „Prima chestie **care** am eu o problemă” (Prima TV, 21.X) – corect: *Prima chestie **cu care** am eu o problemă*;

• „mica înțelegere **care nu am înțeles exact** opinia dumneavoastră **care ar fi**” (B1 TV, 27.X) – corect: *mica înțelegere, **în legătură cu care nu am înțeles care ar fi opinia dumneavoastră***.

5.7. Nemarcarea prin **pe** a complementului direct (exprimat prin relativ):

Această greșeală, frecventă în limbajul colocvial, a fost înregistrată mai puțin ca în alte etape de monitorizare (dar continuă să fie destul de frecventă la OTV):

• „vectorul **Brândușa care** l-am brevetat” (OTV, 5.X) – corect: *vectorul Brândușa **pe care** l-am brevetat*;

• „antiinflamatoarele **care** le-a luat” (OTV, 5.X) – corect: *antiinflamatoarele **pe care** le-a luat*;

• „acele asigurări obligatorii **care** de anul trecut ne-au obligat să le facem” (OTV, 12.X) – corect: *acele asigurări obligatorii **pe care** de anul trecut ne-au obligat să le facem*;

• „analizele uzuale, **care** și acestea ar trebui să le facem o dată pe an” (OTV, 24.X) – corect: *analizele uzuale, **pe care, și pe** acestea, ar trebui să le facem o dată pe an*;

• „preocupare **care** trebuie să o ai zilnic” (OTV, 31.X) – corect: *preocupare **pe care** trebuie să o ai zilnic*;

• „care este cea mai sigură cale pentru a obține locul de muncă **care** ți-l dorești” (Antena 1, 1.X) – corect: *care este cea mai sigură cale pentru a obține locul de muncă **pe care** ți-l dorești*;

• „ăsta e un palton **care-l** vei putea folosi” (Prima TV, 21.X) – corect: *ăsta e un palton **pe care-l** vei putea folosi*;

• „acele documente **care** le-am arătat și noi pe post” (B1 TV, 9.X) – corect: *acele documente **pe care** le-am arătat și noi pe post*.

5.8. Nemarcarea relațiilor sintactice dintre cuvinte

Acest tip de greșeală se întâlnește preponderent în mesajele afișate pe ecran, prin care se specifică funcția sau calitatea unei persoane, precum și în titluri și subtitluri (stilul telegrafic):

• „**Președinte Consiliul Național Combaterea Discriminării**” (Pro TV, 1.X) – corect: ***Președintele Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării***;

• „Cele mai solicitate operații estetice de către românce: **micșorare nas, mărire buze și sâni!**” (OTV, 12.X) – corect: *Cele mai solicitate operații estetice de către românce: **micșorarea nasului, mărirea buzelor și a sânilor!***;

• „În scurt timp, declarații Victor Ponta și Daniel Chițoiu” (Realitatea TV, 1.X) – corect: *În scurt timp, declarații **ale lui** Victor Ponta și Daniel Chițoiu*;

• „**director protocol** al Casei Regale” (Realitatea TV, 23.X) – corect: ***director de protocol** al Casei Regale*;

• „...un mic hotel, **afacere familie**” (Kanal D, 2.X) – corect: *...un mic hotel, **afacere de familie***;

• „pe un post de **arzător produse** ceramice” (Digi 24, 16.X) – corect: *pe un post de **arzător de produse** ceramice*;

• „Turist Hawaii” (Kanal D, 28.X) – corect: *Turist **din** Hawaii*;

• „Avocat nași” (Antena 1, 26.X) – corect: *Avocatul **nașilor***;

• „deplasări Mircea Cărtărescu” (Antena 3, 8.X) – corect: *deplasări **ale lui** Mircea Cărtărescu / deplasări făcute de Mircea Cărtărescu*;

- „patron cimitir” (Antena 3, 13.X) – corect: *patronul unui cimitir*;
- „echipa tenis de masă” (Antena 3, 21.X) – corect: *echipa de tenis de masă*;
- „susținător campanie” (TVR 1, 9.X) – corect: *susținător al campaniei / susținătorul campaniei*;
- „șef aerodrom privat Comana” (TVR 1, 21.X) – corect: *șeful unui aerodrom privat din Comana*;
- „mecanic locomotivă” (TVR 1, 21.X) – corect: *mecanic de locomotivă / mecanicul locomotivei*.

III. LEXIC, SEMANTICĂ, STILISTICĂ

6. Greșeli de lexic și de semantică

6.1. Pleonasmul

Și în această etapă de monitorizare au fost înregistrate o serie de pleonasme, adică greșeli rezultate din asocierea unor cuvinte care au sens apropiat. Exemplele următoare ilustrează pleonasmul sau exprimarea redundantă:

- „Între timp, ancheta **se desfășoară în continuare**” (B1 TV, 24.X) – corect: *(Între timp), ancheta este în desfășurare*;
- „celebra trupă Beatles **aniversează 50 de ani**” (Pro TV, 5.X) – recomandat: *este la a 50-a aniversare*;
- „**aniversarea zilei de naștere** a președintelui” (B1 TV, 7.X) – recomandat: *serbarea zilei de naștere a președintelui*;
- „**propriii noștri** copii” (Antena 1, 15.X) – recomandat: *„copiii noștri”*;
- „trebuie **să-și asume conștient**” (Digi 24, 11.X) – corect: *trebuie să-și asume/ trebuie să fie conștient*;
- „**de comun acord**” (Digi 24, 16.X) – corect: *în acord (au fost de acord să...)*;
- „una dintre **pozele fotografiate** de dumneavoastră” (Digi 24, 16.X) – corect: *una dintre pozele făcute de dumneavoastră*;
- „avionul care **a survolat** mult timp **deasupra** capitalei Ungariei” (Antena 1, 8.X) – corect: *avionul care a survolat mult timp capitala Ungariei / avionul care a zburat mult timp deasupra capitalei Ungariei*;
- „să **poată** fi abordabile” (OTV, 26.X) – corect: *să poată fi abordate / să fie abordabile*;
- „toate întrebările **posibile** pe care le **puteți** pune” (OTV, 31.X) – corect: *toate întrebările pe care le puteți pune / toate întrebările posibile*;
- „Hai să vedem, **de unde vine etimologia** acestei expresii?” (Kanal D, 3.X) – corect: *Hai să vedem, de unde vine această expresie?*;
- „bea bere pe **tomberoanele de gunoi**” (Prima TV, 14.X) – corect: *bea bere pe tomberoane*;
- „uite că nu s-a legat, **drept pentru care...**” (Prima TV, 21.X) – corect: *uite că nu s-a legat, drept care...*;
- „cu **final happy-end**” (Pro TV, 11.X) – corect: *cu happy-end / cu final fericit*;
- „ar fi fost **provocată din cauza** problemelor de la curentul electric” (Realitatea TV, 5.X) – corect: *ar fi fost provocată de problemele de la curentul electric*;
- „vorbea domnul Sima și despre **teroarea fricii** care l-a împins să plece din țară” (Realitatea TV, 13.X) – corect: *vorbea domnul Sima și despre teroarea care l-a împins să plece din țară*;

- „câteva **noi inovații**” (Realitatea TV, 19.X) – recomandat: *câteva **inovații***;
- „cu un **procent** de aproape 23 **la sută**” (RRA, 4.X) – corect: *cu aproape 23 **la sută***;
- „în ultimii **doi ani de zile**” (RRA, 2.X) – recomandat: *în ultimii **doi ani***;
- „măsurile de securitate **foarte drastice**” (România TV, 1.X) – corect: *măsurile de securitate **drastice***;
- „**poate** fi oricând o **posibilă** țintă” (România TV, 7.X) – corect: ***poate** fi oricând o **țintă** / **este** oricând o **posibilă** țintă*;
- „așteaptă acum un **verdict final**” (TVR 1, 5.X) – corect: *așteaptă acum un **verdict***;
- „vremea **rămâne** frumoasă **în continuare**” (TVR 1, 21.X) – recomandat: *vremea **rămâne** frumoasă / vremea va fi frumoasă **în continuare***.

6.2. Folosirea greșită sau inutilă a unui cuvânt în locul altuia

6.2.1. Necunoașterea formei cuvintelor

Greșelile următoare au fost cauzate de necunoașterea formei cuvintelor:

- „preșidenției” (Digi 24, 11.X) – corect: *președinției*;
- „tânărul și-a pierdut **conștiența**” (Antena 1, 8.X) – corect: *tânărul și-a pierdut **cunoștința***;
- „loiali” (Kanal D, 15.X) – corect: *loiali*;
- „pe jumătate **desumflată**” (Pro TV, 16.X) – corect: *pe jumătate **dezumflată***;
- „iar mai nou, în **antecamera** lui Ponta” (Realitatea TV, 5.X) – corect: *iar mai nou, în **anticamera** lui Ponta*;
- „**investițiile** au început acum mai bine de trei ani” (Realitatea TV, 29.X) – corect: ***investițiile** au început acum mai bine de trei ani*;
- „transfuzii **sanguine**” (Europa FM, 12.X) – corect: *transfuzii **sangvine***;
- „...nu se ocupă băncile, ci autoritățile. **Ori**, dacă băncile ar avea aceste atribuții...” (Europa FM, 17.X) – corect: *...nu se ocupă băncile, ci autoritățile. **Or**, dacă băncile ar avea aceste atribuții...*;
- „greșala” (Europa FM, 15.X) – corect: *greșeala*.

6.2.2. Modificarea structurii unor construcții fixate

Construcțiile fixate nu trebuie modificate. În uz, ele sunt uneori „alterate” din cauza suprapunerii mentale peste alte construcții asemănătoare ca formă sau / și ca sens sau din cauza substituirii unui cuvânt din structură cu unul apropiat ca formă / sens. Așa se explică greșelile din exemplele:

- „nu a avut aceeași șansă, **între ghilimelele de rigoare**” (B1 TV, 31.X) – corect: *nu a avut aceeași șansă, **între ghilimele** / nu a avut aceeași șansă, **cu ghilimelele de rigoare***;
- „în această problemă, **în necesitate de cauză** e vitamina B” (OTV, 5.X) – corect: *în această problemă, **e necesară** vitamina B*;
- „îl acuzau că **și-a sustras** în mod ilegal bunuri care aparțineau Elodiei Ghinescu” (Realitatea TV, 11.X) – corect: *îl acuzau că **și-a însușit** / **a sustras pentru sine** în mod ilegal bunuri care aparțineau Elodiei Ghinescu*;
- „I-ați scoate de la inimă, **cu altfel spus**” (Europa FM, 2.X) – corect: *I-ați scoate de la inimă, **altfel spus** / **cu alte cuvinte***;
- „doar **de aceasta** muncește” (Prima TV, 7.X) – corect: *doar **de aceea** muncește*.

6.2.3. Cuvinte neadecvate semantic (de cele mai multe ori, mai „nobile”)

S-au întâlnit și de data aceasta cuvinte mai „nobile” folosite în locul celor obișnuite. Dorința de a se exprima mai elegant a dat naștere unor inadvertențe contextuale. Iată câteva exemple:

- „puteți să vă **fructificați** toate poftele” (Digi 24, 28.X) – corect: *puteți să vă faceți / satisfaceți toate poftele;*

- „și a devenit ceva **generalist**, toată lumea, când are o problemă de sănătate, e din cauza stresului” (OTV, 24.X) – corect: *și a devenit ceva general, toată lumea, când are o problemă de sănătate, e din cauza stresului;*

- „Actrița s-a bătut cu mama ei. În urma **altercației**, s-a ales cu un picior rupt” (Realitatea TV, 11.X) – corect: *Actrița s-a bătut cu mama ei. În urma bătăii, s-a ales cu un picior rupt;*

- „**altercația** în care un handbalist a fost înjunghiat” (Realitatea TV, 12.X) – corect: *bătăia / încăierarea în care un handbalist a fost înjunghiat;*

- „săptămâna viitoare **debutează** cu instabilitate atmosferică” (Antena 1, 7.X) – recomandat: *„săptămâna viitoare începe cu instabilitate atmosferică”;*

- „cum **au debutat** lucrările congresului” (Digi 24, 16.X) – recomandat: *cum au început lucrările congresului;*

- „marchează **debutul** Santa Fé în România” (Digi 24, 23.X) – *marchează începutul Santa Fé în România;*

- „campania de vaccinare, care era programată **să debuteze...**” (Digi 24, 30.X) – recomandat: *campania de vaccinare, care era programată să înceapă...;*

- „Turneul **debutează** astă-seară” (RRA, 2.X) – recomandat: *Turneul începe astă-seară;*

- „de îndată ce s-au întors de la masa pe care au **servit-o** [...], parlamentarii...” (Realitatea TV, 17.X) – corect: *de îndată ce s-au întors de la masa pe care au luat-o [...], parlamentarii...;*

- „Consumul excesiv de cafea **slăbește inima, finalizează** mesajul Dumi din Dărmănești” (RRA, 2.X) – corect: *Consumul excesiv de cafea slăbește inima, încheie mesajul Dumi din Dărmănești”;*

- „nu **am efectuat** zidul necesar” (RRA, 16.X) – corect: *nu am făcut zidul necesar / nu ne-am așezat în zidul necesar;*

- „Musulmanii **au comemorat** astăzi **Sărbătoarea** Sacrificiului” (TVR 2, 31.X) – corect: *Musulmanii au celebrat astăzi Sărbătoarea Sacrificiului / Musulmanii au comemorat astăzi sacrificiul lui Ibrahim (Sărbătoarea Sacrificiului).*

6.2.4. Utilizarea englezismelor și calcurile după engleză

Cuvintele și expresiile din română au fost înlocuite uneori de corespondentele din limba engleză sau au fost folosite după model englezesc:

- „cei doi l-**au sunat înapoi** în aceeași ordine ierarhică” (Pro TV, 5.X) – corect: *cei doi l-au sunat după aceea în aceeași ordine ierarhică;*

- „Headlines” (Realitatea TV, 12.X) – recomandat: *Titluri sau Titlurile orei;*

- „Partidul Comunist s-a prăbușit, **a colapsat** dintr-odată” (TVR 2, 16.X);

- „**a aplicat** pentru un job internațional” (TVR1, 20.X) – corect: *a candidat pentru un job internațional.*

6.2.5. Greșeli de neadecvare contextuală fără intenție, accidentală; atracții semantice, diverse confuzii, lipsa de inspirație, elipse nerecomandate, creații spontane etc.

Astfel de explicații primesc greșeli precum:

- „nu s-au oferit **prea multe alternative**” (Digi 24, 11.X) – corect: *nu s-au oferit **prea multe posibilități***;
- „eu văd acolo **niște început** de parbriz, așa” (Kanal D, 28.X) – „eu văd acolo **niște început** de parbriz, așa”
- „având în vedere scorul strâns care **se va întâmpla** în Târgu-Jiu” (OTV, 31.X) – recomandat: *având în vedere scorul strâns care **se va obține** în Târgu-Jiu*;
- „Jocurile Paralimpice, care **s-au întâmplat** recent la Londra” (Realitatea TV, 8.X) – corect: *Jocurile Paralimpice, care **au avut loc** recent la Londra*;
- „ei **vor coborî cu modalități de alpinism** foarte dificile” (Realitatea TV, 10.X) – corect: *ei **vor utiliza metode de alpinism** foarte dificile **pentru a coborî***;
- „tu ca un craioveanu nu ai ce să spui, dar apelez la **obiectivismul** tău” (RRA, 4.X) – recomandat: *tu ca un craioveanu nu ai ce să spui, dar apelez la **obiectivitatea** ta*;
- „Mă simt dator să vă **fac** unele explicații” (TVR 2, 4.X) – corect: *Mă simt dator să vă **dau** unele explicații*;
- „Sunt pregătiți părinții și elevii pentru **a intra în această schimbare?**” (TVR 2, 31.X) – corect: *Sunt pregătiți părinții și elevii pentru **această schimbare?** / Sunt pregătiți părinții și elevii pentru **a intra în acest nou sistem?***;
- „vă vom ține la curent **pe parcursul de mâine**” (TVR 2, 31.X) – corect: *vă vom ține la curent **pe parcursul zilei de mâine***;
- „topul **favorabilității**” (Antena 3, 21.X) – corect: *topul opiniilor **favorabile***;
- „Obreja a **bâgăit** aseară niște explicații” (Realitatea TV, 30.X) – corect: *Obreja a **bâiguit** aseară niște explicații*;
- „După 2 săptămâni de evaluare și alte două luni de analiză, experții fondului monetar **au tras linie și mai ales avertismente dure**” (TVR 1, 4.X) – corect: *După 2 săptămâni de evaluare și alte două luni de analiză, experții fondului monetar **au tras linie și mai ales au dat avertismente dure***.
- „Părinții celorlalți **copii** nu i-au mai dus pe **elevi** la școală” (Europa FM, 15.X) – recomandat: *Părinții celorlalți **copii** / **elevi** nu i-au mai dus (pe **aceștia**) la școală*.

6.2.6. Greșeli constând în asocieri de cuvinte care implică raporturi logice nefirești

În această categorie, intră greșeli ca:

- „...în timp ce **ploua de zor**” (Realitatea TV, 3.X) – corect: *...în timp ce **ploua foarte tare / torențial***;
- „pentru a-și **crește** veniturile” (Realitatea TV, 5.X) – corect: *pentru a-și **mări** veniturile*;
- „de ce părinții **nu au alertat dispariția** copilului” (Antena 3, 6.X) – corect: *de ce părinții **nu au alertat poliția cu privire la dispariția** copilului*.

6.3. Repetiții

Repetițiile lexicale sunt supărătoare, de aceea trebuie evitate. Astfel de greșeli apar în exemplele:

- „și **kilogramul** de ardei se vinde cu aproape 11 lei **kilogramul**” (Antena 1, 15.X) – corect: *și **kilogramul** de ardei se vinde cu aproape 11 lei*;
- „Săptămâna aceasta, marți, **vom continua** cu vreme rece în **continuare**” (Antena 1, 28.X) – corect: *Săptămâna aceasta, marți, **vom avea** vreme rece în **continuare***;

- „**Puterea** minții este uneori atât de **puternică**” (Kanal D, 15.X) – corect: **Puterea minții este uneori atât de mare**;
- „așa că s-au decis **să renunțe la proteste** și să aștepte **fără proteste** repornirea activității” (TVR 2, 2.X) – *așa că s-au decis să renunțe la proteste și să aștepte (în liniște) repornirea activității*;
- „...și **urmează să urmărim** și campania aceasta electorală” (TVR 2, 22.X) – corect: *...și vom urmări și campania aceasta electorală*.

7. Stilistică

Unele dintre faptele lingvistice pe care le-am observat sunt abateri de ordin stilistic (inadecvări, neglijențe, incoerențe, neelaborarea textului). Semnalăm mai jos unele abateri de acest tip.

(a) Au fost înregistrate o serie de **cacofonii**, care puteau fi ușor evitate:

- „este foarte adevărat **că când** au început” (B1 TV, 2.X) – recomandat: *este foarte adevărat că atunci când au început*;
- „își atacă **colegul de alianță**” (B1 TV, 7.X) – recomandat: *își contrează colegul de alianță*;
- „locul întâi văd **că coincide**” (Prima TV, 8.X) – recomandat: *Pe locul întâi văd că sunt la egalitate*;
- „Cât crezi **că costă** o zebra?” (Prima TV, 30.X) – recomandat: *Cât crezi că poate costa o zebra?*;
- „exact **ca cel** al lui Emanuel” (Pro TV, 3.X) – recomandat: *exact ca acela al lui Emanuel*;
- „o mutare politică **care declanșează** un scandal uriaș” (România TV, 21.X).

(b) S-au folosit unele **apelative** cu forma neliterară, colocvială:

- „**Doamna** Raluca Alexandrescu, cum...” (Digi 24, 17.X) – recomandat: *Doamnă Raluca Alexandrescu, cum...*;
- „Bună seara, **doamna**, ne uităm cum arată România lui 2012” (TVR 2, 22.X) – recomandat: *Bună seara, doamnă, ne uităm cum arată România lui 2012*;

(c) Au fost înregistrate **vulgarități**, inacceptabile în emisiunile de televiziune și de radio:

- „fetele astea, **tățele** astea pe câte două picioare” (OTV, 18.X);
- „...la ora 9, atunci când vom **băga** o știre și cu Steaua” (Realitatea TV, 5.X) – corect: *...la ora 9, atunci când vom da / difuza / avea o știre și cu Steaua*;
- „și acuma **își dau la țurloaie: Bă**, tu ai trimis-o la Bruxelles?” (Realitatea TV, 8.X).

La abaterile semnalate la nivel stilistic, se pot adăuga o serie de greșeli menționate mai sus, cum ar fi: folosirea unor cuvinte neadecvate semantic (**6.2.3**), repetițiile supărătoare (**6.3**), greșeli de neadecvare contextuală fără intenție, accidentală (**6.2.5**).